

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU NÕUKOGU

PROTOKOLL

Tallinn

25. september 2013 nr 7.2-6/4

PMAN istung 16.09.2013
Algus kell 14.00, lõpp 16.45
Juhatas: Helir-Valdor Seeder
Protokollis: Triin Kraav

Võtsid osa: Helir-Valdor Seeder, Taavi Ehrpais, Vello Ilves, Urmas Ingver, Toomas Kevvai, Raivo Külasepp, Illar Lemetti, Liia Lust, Aavo Mölder, Tiit Niilo, Kaul Nurm, Sirje Potisepp, Kalle Reiter, Tiina Saron, Ivar Sikk, Kalmer Visnapuu

Puudusid: Ants Noot, Signe Sarah Arro, Aivar Kallas, Rein Kotšin, Indrek Laas, Jaak Läänemets, Vahur Vingisaar

Kutsutud: Ahti Bleive (Jaan Kallase asendaja), Rando Värnik (Mait Klaasseni asendaja), Juhan Särgava, Roomet Sõrmus, Mai Talvik, Triin Kraav, Ragni Raiste, Veronika Vallner-Kranich, Martin Minjajev, Evelin Hillep, Olga Lavrentjeva, Marko Gorban, Ove Pöder, Katrin Rannik, Madis Pärtel, Karin Volmer

Päevakord:

1. Otsetoetuste tulevik.
2. I ja II samba vahakord uuel perioodil.
3. Informatsioon EL toiduohutuse määruste paketi menetlemise hetkeseisust.

1. Otsetoetuste tulevik – ettekande tegi Põllumajandusministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna juhataja Mai Talvik.

Pr. Mai Talvik tegi ettekande võimalikest põllumajanduslikest otsetoetustest 2015-2020 aastaks otsetoetuseid reguleeriva Euroopa Liidu nõukogu ja parlamendi määruse alusel. Ettekanne sisaldas endas ka ülevaadet võimalustest 2014 aasta otsetoetuste rakendamiseks. Ettekandele järgnes arutelu, mille käigus PMAN liikmed esitasid oma arvamused ja küsimused võimalike meetmete kohta, mida rakendada:

- Kuidas oleks võimalik püsirohumaade suurt osakaalu oma konkurentsieeliseks pöörata, et mingil määral tootmist võimaldada ja soodustada? Ja sealhulgas arvestades ka suurt mahedate ettevõtete osakaalu, kes püsirohumaad

kasutavad, et neid just eraldi toetada. Kas I sambast raha ümber tõsta või valida MAKist raha selle tootmise eelistamiseks?

Seeder: Päriskas nii ei saa väita, et toetusi püsirohumaale ei ole. MAKi osas oleme suurendanud mahetoetust, aga nende toetuste osas räägime MAK juhtkomisjonis. Mahetoetuse maksmise ideoloogiat oleme muutnud, et soodustada mahemaa intensiivsemat kasutamist. Suunitlus otseselt loomapidamisele. Tuleks arvestada, et MAKi vahendid on piiratud ja me soovime keskenduda aktiivsetele meetmetele. Võib kaaluda ka I samba ja II samba vahelist ümberkandmist.

- Millised on võimalused top-upi maksmiseks ja kas on jällegi vajalik RMiga läbirääkimisi pidada?

Seeder: võimalus üleminekutoetuseid maksta tuli alles käesoleva aasta kevadel eelnõudesse sisse ja seejärel andsime ka RMi sellest teada. Üleminekutoetuste osas aga toimub kindlasti arutelu valitsuses.

I.Sikk: eelarve on valitsuses arutlusel ja loodame kokkuleppele jõuda käesoleval nädalal.

- Noorte toetuse osas, kui ma olen 30. a ja alustasin tootmist 6 aastat tagasi, siis minule see skeem ei laiene?

Talvik: jah ei laiene. See on alustavale noorele.

- Millised on väiketootjate skeemile rakenduvad nõuded?

Talvik: väiketootjate skeemile rakenduvad üldised nõuded, mis on otsetoetustele, skeemis osalejatele ei rakendu nõuetele vastavuse ja nn. rohestamise nõuded.

- Ettepanek väiketootjate skeemi mitte rakendada, kuna rendihinnad on seotud toetuste suurustega ning kui omanik näeb, et saab ise lihtsamalt toetuse kätte siis ei pruugi üldse välja rentida maad.
- Vastuargumendina toodi välja, et väiketootjaid tuleb ka toetada, et nad oleksid arenguvõimelised. Väiketootjate skeemi võiks igal juhul rakendada. Samuti võiks rakendada ümberjaotavat toetust. Toetuste eelarve %-i osas tuleb aga arutada, et mis oleks mõistlik. Tootmisega seotud toetuste osas tuleks rohkem tähelepanu pöörata regionaalsetele erisustele, sh näiteks saared või äärealad ja olenemata põllumajandustootmisest konkreetsetes piirkonnas.
- Kas on võimalik ikkagi eristada aktiivset põllumajandustootjat passiivsest?

Bleive: kui on olemas kindlad kriteeriumid, siis on võimalik, kuid kõigepealt tuleb need kriteeriumid kehtestada.

- Ettepanek seotud toetuse osas toetada veiseliha tootmist, kuna veiseliha tootmise mahud on vähenenud.
- Oluliseks peeti noorte ettevõtjate toetamist, aga ümberjaotavat toetust ei peetud suurtootjate poolt oluliseks.

Seeder: ootame kõigi PMAN liikmete poolt kirjalikke ettepanekuid edasisteks analüüsideks oktoobri alguseks.

2. I ja II samba vahetamine uuel perioodil – Helir-Valdor Seeder.

Põhimõtteliselt on võimalik raha ümber tõsta nii I-sest sambast II-se, kui ka vastupidi. Meile teadaolevalt tõstab Läti otsetoetustest MAK eelarvesse 5% ja Leedu planeerib tõsta otsetoetustest MAKi kuni 10%. Teades meie MAK eelarve väga pingelist olukorda võiks MFFi käigus eelarvesse juurde tõstetud raha jääda MAKi ja otsetoetuste vähenemise ühtlustamiseks kasutada võimalusel riigieelarve vahendeid.

Põllumajandustootjate esindajad esitasid oma arvamused:

- Võiksime nõustuda, et MAK eelarvest otsetoetustele raha ei tõsteta. Ehk oleks mõistlik isegi otsetoetuste eelarvest MAKi raha juurde tõstmine, ent see sõltub MAK meetmetest, et mida rakendatakse.
- Kuna eelarve ümbertõstmise otsused tuleb ära teha käesoleva aasta lõpuks siis küsiti rakendusaktide valmimise kohta, mis peaksid samuti aasta lõpuks tulema.

Seeder: seega enamus on raha MAK eelarvesse jätmise poolt ent vajatakse infot meetmete lõpliku sisu kohta.

3. Informatsioon EL toiduohutuse määruse paketi menetlemise hetkeseisust – Evelin Hillep ja Martin Minjajev.

Ettekandes anti ülevaade Eesti seisukohtade osas nimetatud määruste paketi suhtes. Määruste paketti tutvustati esmakordselt 1. juuli 2013 PMANis. Määruste paketi osas oli kaasatutelt seisukohti eelnevalt küsitud. Piimaliidu esindaja palus ennast lisada adreessaatide hulka, kellele ja kellelt infot küsitakse. Käesolev arutelu keskendus pigem järelevalvetasude ja nende proportsioonide kehtestamisele. Arutleti, kes peaks järelevalvetasusid maksma, sest eesmärk on seda ühtlustada kogu toidutarneahelas ja praegusel hetkel on see väga erinev. Eesti Toiduainetööstuse Liit oli seisukohal, et mikroettevõtted ei peaks olema järelevalvetasudest vabastatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Triin Kraav

Helir-Valdor Seeder

Protokollija

Nõukogu esimees